

АНАЛІЗ РОЛІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Стаття присвячена аналізу ролі Президента України в сучасній системі державного управління, його впливу на формування сучасної державної політики. Визначення видів повноважень Президента України та їх класифікація, відповідно до діючої Конституції України. Аналіз співвідношення функцій та повноважень Президента України з функціями та повноваженнями уряду та парламенту України.

Ключові слова: роль Президента України; повноваження Президента України; формування державної політики.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Розбудова незалежної, правової, соціальної, демократичної держави завжди потребує визначення чітких ролей кожного із учасників відносин такої розбудови, що є запорукою ефективного функціонування загального механізму управління на внутрішньому та зовнішньому рівнях. Одним із найбільш впливових і важливих суб'єктів такого управління виступає Президент України, який згідно Конституції України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

Актуальність вивчення питання ролі Президента України в сучасній системі державного управління визначається необхідністю аналізу діючих засад керування суспільним та політичним життям держави, підвищення соціального, економічного та політичного стану держави, адже саме на Президент України несе відповідальність щодо ефективної взаємодії з іншими органами влади та політичними силами в процесі розбудови соціальної, демократичної, правової, суверенної держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Тема аналізу ролі Президента України в сучасній системі державного управління певною мірою розкрита у сучасних наукових дослідженнях. Окремі аспекти досліджуваної теми висвітлені у працях таких науковців: Т.О. Мацелюк, Р. Мартинюк, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, О.В. Красногор, Ж.М. Пустовіт, О.Д. Крупчан, І.І. Дахова та ін. Крім цього, частина досліджуваної теми висвітлена у діючих нормативних документах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Проте, у зазначених працях висвітлені лише поодинокі аспекти окресленої нами проблеми. Саме тому, нами вирішено присвятити статтю безпосередньо аналізу ролі Президента України в сучасній системі державного управління.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою цієї статті є аналіз ролі Президента України в сучасній Україні і його впливу на формування державної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Посаду Президента в Україні запроваджено Законом «Про Президента Української РСР» від 5 липня 1991 року, Президент визнавався найвищою посадовою особою Української Держави і главою виконавчої влади. Цікаво звернути увагу, що цей закон є діючим до сьогодні, згідно інформації з офіційного порталу Верховної Ради України. Згодом правовий статус Президента України було визначено Конституцією України 1996 року, де зазначалося, що Президент України є лише главою держави і виступає від її імені. Таким чином, називаючи Президента главою держави, Конституція фактично виводить його посаду за межі системи поділу влади.

Той факт, що Президент не належить до жодної з гілок влади, не означає невизначеності його правового статусу. Якщо вивести його над усіма гілками влади, то значним буде вплив на всі інші державні владні органи з обмеженням їх самостійності. Місце Президента має бути не «над», а «між» гілками влади як інтеграційний чинник їх співпраці. Маючи «особливий» статус зі своїми повноваженнями та комплексним характером взаємодії з іншими гілками влади, Президент тяжіє до виконавчої влади, але мусить бути сполучною ланкою між усіма гілками влади як центр, що налагодить і скоординує спільні зусилля. Разом із тим він має власний апарат, який у науці конституційного права називається «інститут президентства» [2, с. 69].

На нашу думку, основним положенням щодо ролі Президента України в сучасній системі державного управління є те, що він виступає певним регулятором у системі противаг та стримувань. Пов'язано це з тим, що будучи відособленою фігурою він має можливість і, що важливо, - повноваження, з розв'язання стратегічних питань розвитку всіх сфер суспільного життя країни. Відомо, що конструкція системи влади у змішаних формах правління відрізняється від конструкції системи влади у парламентарних і президентських республіках більшим рівнем складності. Реальне функціонування механізму влади тут (у змішаних формах) передбачає використання значного числа процедурних форм взаємодії владних структур із метою реалізації їхніх, часто сумісних, повноважень. Ці процедури охоплюють найрізноманітніші питання організації і здійснення влади, зокрема, порядку подання і затвердження кандидатур на державні посади, їх зміщення з посади (наприклад, формування уряду, дострокового припинення повноважень уряду (відставки окремих міністрів), організації законодавчого процесу на стадії промульгації, дострокового припинення повноважень парламенту, введення в дію указів глави держави і т. д.

Значення цих конституційних процедур може набувати до певної міри формального характеру за умови поєднання низки факторів: наявності усталеної партійної системи з малим числом впливових центристських партій; дією принципу партійної дисципліни, який уможливорює тісне співробітництво парламентської більшості й утвореного нею уряду та забезпечує функціональну цілісність усього державного механізму; високого рівня політичної і правової культури державних посадовців, відтак, готовності владних структур до конструктивного співробітництва тощо. Унікальне поєднання цих факторів має місце в деяких високорозвинених державах, на зразок Великобританії. В Україні ж вони всі відсутні. З огляду на цю обставину роль Президента України як гаранта дотримання принципу єдності державної влади в умовах її поділу, узгодженого функціонування та взаємодії органів державної влади набуває особливої значимості. Для цього він і наділений повноваженнями, які уможливають його функціональне проникнення у сферу компетенції інших владних структур. Внаслідок концентрації влади й механізмів управління в одній особі інститут президента має особливі можливості оперативно попереджувати, обмежувати, швидко та ефективно вирішувати протиріччя, кризи, що можуть нести небезпеку для суспільства. У такому контексті, як гарант додержання Конституції України, прав і свобод людини, Президент України покликаний виконувати стабілізуючу роль у функціонуванні державного механізму Республіки. Для цього він має забезпечити таке становище, за якого всі органи держави виконують свої функції, не виходячи за межі своєї компетенції [3, с. 81].

Аналізуючи повноваження Президента України, вчені-адміністративісти дійшли висновку, що їх можна поділити на три групи: формування виконавчої влади; визначення змісту і спрямування її функціонування; забезпечення законності у сфері державного

управління [4, с. 104]. Існує й інший класифікаційний поділ повноважень, а саме: кадрові; забезпечувальні; контрольні [5, с. 67]. Всі повноваження Президента України зафіксовані в Конституції України. Ми, при наданні характеристики повноважень Президента України, будемо спиратися на другу класифікацію.

Так, до кадрових повноважень Президента України відноситься: призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників іноземних держав; призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією; припиняє повноваження Верховної Ради України у випадках, передбачених цією Конституцією; вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, сформованої відповідно до статті 83 Конституції України, подання про призначення Верховною Радою України Прем'єр-міністра України в строк не пізніше ніж на п'ятнадцятий день після одержання такої пропозиції; вносить до Верховної Ради України подання про призначення Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України; призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Генерального прокурора; призначає на посади та звільняє з посад половину складу Ради Національного банку України; призначає на посади та звільняє з посад половину складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення; вносить до Верховної Ради України подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України; призначає на посади третину складу Конституційного Суду України; призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань.

До забезпечувальних повноважень Президента України, на нашу думку, слід віднести: забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави; звертається з посланнями до народу та із щорічними і позачерговими посланнями до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України; представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України; приймає рішення про визнання іноземних держав; призначає всеукраїнський референдум щодо змін Конституції України відповідно до ст. 156 Конституції, проголошує всеукраїнський референдум за народною ініціативою; зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України з мотивів невідповідності цій Конституції з одночасним зверненням до Конституційного Суду України щодо їх конституційності; скасовує акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим; вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та у разі збройної агресії проти України приймає рішення про використання Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань; приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні або в окремих її

місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України; приймає у разі необхідності рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, а також оголошує у разі необхідності окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації - з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України; присвоює вищі військові звання, вищі дипломатичні ранги та інші вищі спеціальні звання і класні чини; нагороджує державними нагородами; встановлює президентські відзнаки та нагороджує ними; приймає рішення про прийняття до громадянства України та припинення громадянства України, про надання притулку в Україні; здійснює помилування; створює у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби; підписує закони, прийняті Верховною Радою України; має право вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів (крім законів про внесення змін до Конституції України) з наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України.

До контрольних функцій слід відносити повноваження Президента України, відповідно до яких, він є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави; очолює Раду національної безпеки і оборони України [1].

Таким чином, найбільша кількість повноважень Президента України, згідно ст. 106 Конституції України є забезпечувальними, що не є дивним, адже відповідно до ст. 102 Конституції України Президент є гарантом додержання Конституції та законів України, а його засобами забезпечення виступають відповідні повноваження.

Задля забезпечення сталого функціонування і стабільного виконання обов'язків, що покладені на главу держави, президент України має досить серйозний і важливий інструмент – можливість видання певних указів. Указ Президента України — це правовий акт глави держави, який видається з найважливіших питань, віднесених до його компетенції. Укази можуть мати як нормативний, так і ненормативний (правозастосовний характер). Нормативні укази стосуються до невизначеного кола фізичних та юридичних осіб і мають довгострокову дію. Ненормативні укази мають індивідуальне значення.

Унікальність цього інструменту полягає в тому, що Указ Президента України є універсальним нормативним документом. Цей нормативний документ вступає у силу з моменту його підписання, він не потребує попереднього обговорення та оприлюднення в засобах масової інформації. Цей інструмент має на меті оперативно врегулювати відносини, на які, згідно з законами України свій вплив має Президент. Перелік цих відносин надано в Конституції України [1], в Положенні про порядок підготовки та внесення проєктів актів Президента України [6] та в інших нормативних документах.

Президент України має право скасовувати акти Кабінету Міністрів України й акти Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, рішення голів місцевих

державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України. Щодо нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, то Президент України може зупинити їх чинність через невідповідність Конституції України та законам України з одночасним зверненням до Конституційного Суду України щодо їх конституційності.

Повертаючись до аналізу повноважень, слід зазначити, що все ж таки ті науковці, що зазначають, що Президент України все ж таки відноситься більше до виконавчої гілки влади, на нашу думку не зовсім праві. Пов'язано це з тим, що в разі дострокового припинення повноважень Президента України відповідно до ст. 108-111 Конституції України виконання обов'язків Президента України на період до обрання і вступу на пост нового Президента України покладається на Голову Верховної Ради України. Голова Верховної Ради України в період виконання ним обов'язків Президента України не може здійснювати повноваження, передбачені пунктами 2, 6-8, 10-13, 22, 24, 25, 27, 28 статті 106 Конституції України [1], а відтак Президент України має досить щільний зв'язок не лише з виконавчою гілкою влади, а й із законодавчою.

Президент України – гарант забезпечення прав людини та демократичного розвитку українського суспільства. Аналіз чинного законодавства дає можливість стверджувати, що за конституційного закріплення статусу Президента України особливе місце належить питанням взаємодії з органами виконавчої влади та видання указів і розпоряджень щодо формування виконавчої влади, визначення змісту й напрямів функціонування публічної адміністрації та забезпечення законності у сфері діяльності публічної адміністрації, що дає можливість обрати найефективніші форми організації діяльності Президента та способи взаємодії з публічною адміністрацією. В свою чергу найважливішим засобом реагування на будь-які відносини, що потребують оперативного вирішення та врегулювання є акти Президента України.

Окремої уваги заслуговують відносини президента України з парламентом та урядом. На думку Красногора О. В. відносини президента з парламентом – головний елемент державного механізму в країнах світу. Від ефективності взаємодії цих політичних інститутів багато в чому залежить стабільність всієї політичної системи. Зміни характеру відносин між президентом та парламентом обумовлені, як відомо, радикальними змінами в державних структурах, що пов'язані з формуванням практично нової форми держави. Саме відносини між президентом і парламентом багато в чому впливають на форму державного правління.

Прикладом цьому є конституційна реформа в Україні, коли шляхом розподілу повноважень між Верховною Радою України та Президентом України в країні форма правління з президентсько-парламентської змінюється на парламентсько-президентську.

Президент України значно впливає на ефективність діяльності Верховної Ради України. Цей вплив характеризується можливістю Президента України

достроково припинити повноваження Верховної Ради України у випадках, якщо: 1) протягом одного місяця у Верховній Раді України не сформовано коаліцію депутатських фракцій відповідно до ст. 83 цієї Конституції; 2) протягом шістдесяти днів після відставки Кабінету Міністрів України не сформовано персональний склад Кабінету Міністрів України; 3) протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися. Президент України видає указ, яким припиняє повноваження Верховної Ради України, вказуючи на підстави, з яких виданий указ, а також встановлює дату, на яку призначає проведення позачергових виборів до Верховної Ради України [7, с. 64].

Це право глав держав вважається істотним важелем у системі стримувань і противаг у їх відносинах із парламентом. Підставами застосування главою держави права розпуску парламенту в більшості країн є порушення передбачених конституцією умов формування уряду, прийняття державного бюджету тощо [9, с. 228].

Основною серед функцій Верховної Ради України є законодавча. Конституція України передбачає можливість Президента України активно впливати на законотворчий процес. Одним із найголовніших повноважень Президента України є право законотворчої ініціативи. Законотворча ініціатива – це перша стадія законодавчого процесу, яка характеризується внесенням проекту закону у Верховну Раду України уповноваженим на це органом чи посадовою особою у встановленому законом порядку. До того ж законопроекти, які Президент України визначив як невідкладні, розглядаються Верховною Радою України позачергово.

Президент України має право вносити до Верховної Ради України також проекти законів про внесення змін до Конституції України. Наприклад, народні депутати України можуть також внести подібний проект, але не менш як третиною від конституційного складу Верховної Ради України, а в разі якщо зміни стосуються розділів I «Загальні засади», III «Вибори. Референдуми», XIII «Внесення змін до Конституції України» – двома третинами.

Крім того, після того як Верховна Рада України прийняла закон і його підписав Голова Верховної Ради України, він надходить до Президента України, який протягом п'ятнадцяти днів його або підписує, і тоді для набрання юридичної сили залишається тільки оприлюднити закон, або застосовує право вето і зі своїми пропозиціями повертає до Верховної Ради України. У цьому випадку Верховна Рада України або переглядає закон з дотриманням пропозицій Президента України, або двома третинами від конституційного складу долає його [7, с. 65].

Пустовіт Ж.М. зазначає, що функції Верховної Ради України та Президента України мають спільні й відмінні риси. Спільним є те, що вони здійснюються вищими органами державної влади, виконують представницьку функцію, реалізують функції держави в межах і формах, визначених Конституцією та законами України; обираються громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років;

мають державно-владні повноваження; основними засадами, що визначають їх діяльність, є принцип демократизму, гуманізму, верховенства права, законності, розподілу влад, стримань і противаг, народовладдя; виконують повноваження щодо формування виконавчої влади в Україні; наділені недоторканністю на час виконання повноважень та суб'єктів представницької установчої влади тощо. Відмінним є те, що Верховна Рада України здійснює свої функції як колегіальний орган влади, а Президент України – як одноособовий орган влади [8, с. 109].

Що стосується відносин Президента України та уряду, то як вже зазначалося, Президент України у своїх функціях та повноваженнях все ж таки тяжіє до виконавчої гілки влади, хоча, формально, він є «поза гілковим» суб'єктом. Ці обставини й дозволяють стверджувати про існування в Україні дуалізму виконавчої влади. Про біцефальність цієї гілки влади можна зробити висновок на основі аналізу ст.106 Конституції, з якої випливає, що Президент наділений значними повноваженнями у сфері виконавчої влади. Саме у зв'язку з розподілом повноважень між главою держави і Урядом України виникають найбільш гострі проблеми при вирішенні питання про визначення Кабінету Міністрів як вищого органу в системі виконавчої влади.

Перш за все це стосується повноважень Президента України, закріплених у ст.106 Конституції [1] та ст.8 Закону «Про Кабінет Міністрів України» [10], згідно з якими Президент призначає за згодою Верховної Ради Прем'єр-міністра України; визначає за поданням Прем'єр-міністра посадовий склад (кількість та перелік посад) новосформованого Кабінету Міністрів одночасно з призначенням членів Кабінету Міністрів; призначає керівників інших центральних органів виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій та припиняє їх повноваження на цих посадах; створює та ліквідує міністерства, інші центральні органи виконавчої влади.

Конституція України закріплює, що Кабінет Міністрів є відповідальним перед Президентом України. Згідно з п. 9 ст. 106 Основного Закону Президент припиняє повноваження Прем'єр-міністра і приймає рішення про його відставку. Відставка Прем'єр-міністра відповідно до ст. 115 тягне за собою відставку всього Кабінету Міністрів. Отже, доля уряду повністю залежить від волі глави держави, хоча із певними застереженнями зі сторони Верховної Ради України.

Використання інституту відповідальності є найрадикальнішим важелем впливу на Кабінет Міністрів з боку Президента, застосування якого здійснюється ним на підставі незалежного поточного контролю за діяльністю Уряду. Тому, як зазначає О. Д. Крупчан, хоча у ст. 113 прямо не фіксується стан «підконтрольності» або «підзвітності» Кабінету Міністрів главі держави, закономірність і доцільність реального існування такої залежності органічно випливають із загального характеру зв'язку Президента й Кабінету Міністрів України [11, с. 58].

Розглянувши повноваження, вважаємо, що окрему увагу слід приділити проблемам у діяльності Президента України. Так, на нашу думку однією з проблем

у діяльності Президента України є можливість і умови використання права "вето" при прийнятті законів. Це питання є проблематичним у зв'язку із тим, що сама по собі ідея права "вето" Президента України є досить доброю, але механізм реалізації цього права може, в деяких випадках, призвести до загострення відносин між органами державної влади та главою держави. Пояснюється це тим, що право «вето» Президента України є дещо умовним, адже Верховна Рада України має всі важелі для подолання такого права лише 2/3 голосів від конституційного складу Верховної Ради України, навіть не звертаючи уваги на підстави його накладення. На нашу думку це може призвести до ігнорування інституту президентства в Україні, а тому, як варіант вирішення проблеми, для подолання права "вето" пропонуємо збільшити кількість голосів, що допоможе більш детально розглядати пропозиції Президента України і відхиляти їх лише в тому випадку, якщо вони дійсно не відповідають реаліям сьогодення.

Другу проблему слушно розкриває дослідниця Со рока С. В., звертаючи увагу на конституційну реформу і її наслідки [13, с. 31]. Так, раніше Прем'єр-міністр призначався Президентом України за згодою Верховної Ради України, а персональний склад Кабінету Міністрів особисто Президентом за поданням Прем'єр-міністра, то тепер Прем'єр-міністр України, Міністр закордонних справ та Міністр оборони призначалися Верховною Радою за поданням Президента, а інші члени уряду – за поданням Прем'єр-міністра. Це створило не лише дуалізм у сфері виконавчої влади, а й особливий поділ всередині самого уряду. Підпорядковані Президенту України міністри мали реалізувати його курс, а інші – курс Прем'єр-міністра України, створюючи тим самим загрозу колегіальності роботи членів уряду у випадку, якщо політичні погляди та політичний курс президента та прем'єр-міністра не співпадають. За таких умов конфлікти між урядом та президентом ставали неминучими [14, с. 262]. Але досить швидко стало зрозуміло, що такий підхід не є ефективним і було внесено чергові зміни, які фактично, взагалі позбавили Президента України впливати на можливість призначення Прем'єр-міністра України. Так, відповідно до нових змін, які діють до сьогодні в Україні Прем'єр-міністр України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України, а кандидатуру для призначення на посаду Прем'єр-міністра України вносить Президент України за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, сформованої відповідно до статті 83 Конституції України, або депутатської фракції, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

Такий порядок, на наше особисте переконання призводить до формальної участі Президента України у призначенні Прем'єр-міністра України. А беручи до уваги той факт, що більшість повноважень Президента України пов'язані все ж таки із урядом та виконавчою гілкою влади, це може призвести до прийняття рішень, які не будуть відображати реальної потреби для держави. Як варіант вирішення такої проблеми,

вважаємо, що необхідно переглянути питання щодо формування уряду в Україні, шляхом розширення повноважень Президента України.

В 2016 році на території України почав діяти новий Закон України «Про державну службу». Цей закон, крім іншого, встановив нові єдині вимоги щодо призначення державних службовців на їх посади, - шляхом проходження конкурсу. Взагалі, ідея конкурсного відбору державних службовців є досить правильною, але, на нашу думку, повинні бути виключення. Справа йде про голів обласних державних адміністрацій. До вступу в силу нового закону, голови обласних державних адміністрацій призначалися розпорядженням Президента України, що, на нашу думку, хоч і не в повній мірі відображало принцип прозорості, але забезпечувало можливість Президенту формувати власну команду, з ідеями і принципами, які не суперечать його власним, що в свою чергу призводило до більш оперативного прийняття відповідних рішень і, що важливо, до запровадження таких рішень у дію. Новий же Закон призвів до того, що Президент втратив таку можливість, а тому нести відповідальність за дії голів обласних державних адміністрацій в повній мірі, на нашу думку, він вже не може, адже проходження конкурсу не завжди є запорукою професіоналізму і відданості справи. Варіантом вирішення проблеми може бути внесення відповідних змін о закону і повернення президенту права призначати голів обласних державних адміністрацій власним розпорядженням.

Ще однією проблемою, на думку науковців є питання щодо занадто широкого кола повноважень Президента у сфері виконавчої влади без його входження до структури цієї влади. Це, на думку Дахової І. І. є негативним фактором при вирішенні питання про відповідальність за роботу Кабінету Міністрів. Тобто, як вважає І. І. Дахова, з Президента знімається безпосередня політична відповідальність за наслідки діяльності уряду за надзвичайно великих можливостей і важелів впливу Президента на дії Кабінету Міністрів [12, с. 243]. Як варіант вирішення цієї проблеми, можливо, слід внести відповідні зміни і зазначити, що Президент України несе відповідальність за результати роботи уряду на рівні із Прем'єр-міністром України.

Взагалі, питання відповідальності Президента України є надзвичайно актуальним в умовах сьогоднішніх реалій, адже прикрий досвід, який пережила Україна говорить нам про те, що навіть особа, що прийшла до влади шляхом прямих виборів, тобто прийшла до влади за допомогою волі народу, теж може діяти виключно у власних інтересах і призвести державу до занепаду.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Таким чином головна роль Президента України полягає в тому, що він є гарантом стабільності та сталого розвитку держави, прогресу соціальних та економічних відносин як усередині держави, так і поза її межами, а також гарантом дотримання прав та законних інтересів кожного громадянина України.

Співвідношення функцій і повноважень Президента України з функціями та повноваженнями уряду та парламенту дає підстави стверджувати, що Президент

України будучи суб'єктом державної влади, що не належить до жодної з трьох гілок влади, має повноваження, значна кількість яких є повноваженнями у сфері виконавчої влади. При цьому, у діяльності Президента існують і проблеми, які вимагають вирішення, адже окреслені вище проблеми є перепонами, які гальмують прийняття певних рішень, що в свою чергу не дає можливість Президенту України у повній мірі

реалізувати політику, яка має бути найбільш сприятливою для України.

У подальшому автором планується продовжити роботу з аналізу ролі Президента України у сучасній Україні, шляхом аналізу та написання дипломного дослідження, де окремий розділ буде присвячено цьому питанню.

Список використаних джерел

1. Конституція України 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – ст. 141.
2. Мацелик Т. О. Президент України як суб'єкт адміністративного права / Т. О. Мацелик // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Право. - 2011. - № 2. - С. 68-72.
3. Мартинюк Р. Аналіз функціональної природи інституту президента в Україні // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 2. – С. 80–85.
4. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / Колпаков В. К. – К. : Юрінком Інтер. –1999. – 736 с.
5. Адміністративне право України : підручник / [за заг. ред. проф. Коломоєць Т. О]. – К. : Істина, 2008. – 216 с.
6. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15.11.2006 № 970/2006 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 47. – ст. 3123.
7. Красногор О. В. Функції та повноваження Президента України / О.В. Красногор // Наукові праці МАУП. – 2015. – Вип. 45. – С. 64–69.
8. Пустовіт Ж. М. Співвідношення функцій Верховної Ради України з функціями інших вищих органів державної влади / Ж. М. Пустовіт // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 4. – С. 109–113.
9. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України / за заг. ред. В. Ф. Погорілка. – К. : Наук. думка, 2007. – 338 с.
10. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 13. – ст. 222.
11. Крупчан О. Д. Організація виконавчої влади / О. Д. Крупчан. – К. : Вид-во Укр. акад. держ. управління, 2001. – 132 с.
12. Дахова І. І. Розподіл повноважень між Президентом України і Кабінетом Міністрів України / І. І. Дахова // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 241–245.
13. Soroka S. Взаимодействие законодательной и исполнительной власти в Украине после президентских выборов 2010 года // Środkowoeuropejskie Studia Polityczne. – 2011. – № 3. – С. 27–46.
14. Сорока С. В. Механізми взаємодії уряду і парламенту в процесі державного управління: досвід країн Європейського Союзу та українська практика : монографія / Світлана Вікторівна Сорока. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. – 419 с.

Н. Ю. Маляренко,

Черноморский национальный университет им. Петра Могилы, г. Николаев, Украина

АНАЛІЗ РОЛІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В СОВРЕМЕННОЙ СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

Статья посвящена анализу роли Президента Украины в современной системе государственного управления, его влияния на формирование современной государственной политики. Определение видов полномочий Президента Украины и их классификация, согласно действующей Конституции Украины. Анализ соотношения функций и полномочий Президента Украины с функциями и полномочиями правительства и парламента Украины.

Ключевые слова: роль Президента Украины; полномочия Президента Украины; формирование государственной политики.

N. Malyarenko,

Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolaiv, Ukraine

ANALYSIS OF THE ROLE OF THE PRESIDENT OF UKRAINE IN THE MODERN SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION

This article is devoted to the role of President of Ukraine in modern public administration. In particular, the article provided a general description of the presidency in Ukraine. The status of head of state and his role in governance. The approaches to the classification of office of the President of Ukraine, which are enshrined in the Constitution of Ukraine. Made a brief overview of staffing, interim and control powers assigned to the President of Ukraine in accordance with the provisions of the Constitution of Ukraine.

In addition, the article made a brief analysis of the President's decree as one of the best means of rapid response in the state of the processes that occur when a variety of social, economic, political situations. Based on the analyzed authority of the President of Ukraine in the article expressed supplies actual position on the President to the executive branch, providing the appropriate justification of this position.

By analyzing existing regulations in article defines how to interact President of Ukraine with the Cabinet of Ministers of Ukraine and Verkhovna Rada of Ukraine on personnel matters and on the organization of state power in

Ukraine. Also in the article the common features of functions assigned to the President of Ukraine and Verkhovna Rada of Ukraine according to the norms of current legislation of Ukraine. At the end of the article the author defines some of the problems that exist today in the legal regulation of the President of Ukraine and possible ways to overcome them.

Key words: the role of the President of Ukraine; authority of the President of Ukraine; formation of public policy.

Рецензенти: *Сорока С. В.*, д-р наук з держ. упр., професор;
(Чорноморський національний університет імені Петра Могили)
Андріяш В. І., канд. політ. наук., доцент.
(Чорноморський національний університет імені Петра Могили)

© Маляренко Н. Ю., 2017

Дата надходження статті до редколегії 03.09.17